

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Mezőgazdasági mérnöki alapképzés (levelező)**

A TEJELŐ TEHENEK TAKARMÁNYOZÁSA

Belső konzulens:	Dr. Baloghné dr. Zándoki Erika tudományos munkatárs
Külső konzulens:	dr. Könyves Tibor egyetemi tanár
Készítette:	Dér Dominik DLE9CO Levelező
Intézet/Tanszék:	MATE Szent István Campus, Takarmánybiztonsági Tanszék

Zenta

2022

Összefoglalás

Diplomadolgozatomat a Csantavéren elhelyezkedő Balassa farmon készítettem. A farm 1986-ban, 25 fejőstehénnel kezdte a gazdálkodást. Mára a gazdaságban 230 tejelő tehen és szaporulatuk található.

Dolgozatom készítésekor célom volt a telep termelési adatainak bemutatása, a tartástechnológia, illetve a takarmányozás ismertetése, értékelése.

A fő célkitűzésem annak vizsgálata volt, hogy tejelő tehenekkel etetett takarmányok beltartalmi értékei megfelelnek-e az adott termelési szint elvárásainak.

A régióban a Balassa farm a legfejlettebb gazdaságok közé tartozik, ezt a telepen látható modern technológia és a termelési adatok is alátámasztják.

A gazdaság hét istállója közül kettő pihenőboxos, ezek a tehenek istállói. Az üszők és a hizlalt állatok csoportos mélyalmos tartásban vannak. A kisborjakat is istállóban, egyedi ketrecekben tartják.

Az állatlétszám és a takarmánytermesztő terület méretének összehangolásához azt a klasszikus módszert követik, hogy „annyi hektár takarmánytermő terület, ahány számosállat”. Így tömegtakarmányokból önellátóak.

A tömegtakarmányokból és a TMR-ekből a telep rendszeresen mintát küld takarmányanalitikai laborba, hogy folyamatosan információjuk legyen az etetett takarmány beltartalmáról.

A takarmányvizsgálatok eredményei azt támasztják alá, hogy jó minőségű tömegtakarmányokat termelnek.

A teheneket termelés (és kor) szerint három termelési csoportra osztották:

1. csoport: első laktációs tehenek, a laktáció 3-180. napjáig
2. csoport: többedik laktációs tehenek, a laktáció 3-180. napjáig
3. csoport: 180. laktációs napon túl levő tehenek
4. csoport: szárazon álló tehenek csoportja: ellés előtti 60. naptól ellésig

Az első két csoportot 40, a 3. csoportot 20 liter tejre takarmányozzák.

Az átlagos tejtermelés az első két csoportban 38-39 liter, a harmadik csoportban 19 liter.

Munkám során a Magyar Takarmánykódex adatai alapján és a termelési paramétereket figyelembe véve kiszámoltam a termelési csoportok szükségleti értékeit.

A TMR beltartalmi adatai és az etetett mennyiség alapján értékeltem a termelési csoportok takarmányozását.

Mindhárom csoport esetében az tapasztaltam, hogy a takarmányadag nyersrost ill. fehérjetartalma (17,5% az első két csoport, 15,3% a 3. csoport esetében) kielégítő. A nyersrosttartalom mindegyik csoport takarmányában eléri vagy meghaladja a minimumszükségletet, azaz a szárazanyagtartalom 16%-át.

A szárazanyag, amit a teheneknek fel kellene venni, túl sok. A szárazanyagszükséglet maximális értékét (amit az optimum + 1 kg értékben határoznak meg) az első csoport TMR-je 4.74, a második csoporté 1.15, a harmadik csoporté 6.05 kg-mal haladja meg. Ez a mennyiség valószínűleg meg is haladja az állatok felvevőképességét.

Érdemes lenne figyelni, hogy mennyi takarmány marad a nap végére széttúrva az etetőúton, s ez alapján megfontolni a TMR mennyiségének csökkentését.

A Ca/P arány az optimális 1,8-2/1 arányt mindhárom vizsgált csoportban meghaladja. A 40 liter tejtermelésre takarmányozott csoportokban 2.26/1 ill. 2.3/1 az arány, ami ugyan nem optimális, de még elfogadható. A 20 liter tej termelésére takarmányozott csoport esetében az arány 2.63/1. A 2.5/1 feletti érték nem javasolt, mert a túl tág arány miatt a foszfor felszívódása gátolt.

A megfelelő arány a takarmánymész mennyiségének csökkentésével megvalósítható.

Az egyedi tejtermelést tekintve a két nagytejű csoporton belül jelentős tejtermelés-különbségeket tapasztaltam. A 38-39 liter átlagos termelést produkáló 1. és 2. csoportba tartozott jónéhány olyan tehén is, akik 45 vagy akár 50 liternél is többet termeltek. Ez alapján érdemes lenne a termelési csoportokat átgondolni, s a frissfejős tehenek számára egy külön csoportot létrehozni.

A telep igyekszik folyamatosan lépést tartani a technológia fejlődésével: új beruházásokba kezdett, a következő évben új istállót üzemel be, ahol fejőrobot feji majd a teheneket. Később pedig még több fejőrobotot tervez használni.